

«Будь-які акти російської агресії посилюють польсько-українську співпрацю. Наприклад, нинішнє російське вторгнення змусило і Варшаву, і Київ зрозуміти, що ці дві близькі одна до одної країни перебувають у стані дефіциту довіри», – заявив у нещодавньому інтерв'ю керівник відділу міжнародної політики Канцелярії президента Польщі Якуб Кумох.

На міжнародній арені Республіка Польща відстоює необхідність посилення міжнародною спільнотою тиску на РФ для негайного припинення війни проти України та відновлення територіальної цілісності нашої держави у міжнародно визнаних кордонах. У цьому зв'язку офіційна Варшава надзвичайно активно використовує наявний дво-та багатосторонній інструментарій впливів на міжнародній арені на підтримку України. Керівництво Польської держави під час двосторонніх зустрічей, у т.ч. в рамках ЄС і НАТО, міжнародних організацій постійно наголошує на необхідності посилення санкцій проти РФ, а також на наданні нашій державі військової, фінансової та гуманітарної допомоги.

Офіційна Варшава проводить досить активну кампанію на підтримку членства України в Європейському Союзі та докладає значні зусилля для якнайшвидшого приєднання України до НАТО. Крім того, є активним учасником Міжнародної кримської платформи.

Разом з Європейською Комісією Польща відіграє ключову роль у спробах повернути додому всіх українських дітей, незаконно депортованих Росією.

Важливим елементом у таких ситуаціях є дипломатична взаємодія та спільні зусилля для забезпечення стабільності в регіоні. Обидві країни можуть співпрацювати в контексті міжнародних ініціатив для вирішення конфлікту та підтримки мирного врегулювання.

Таким чином, можна сказати, що Україна та Польща акцентують на поглибленні економічної, політичної та військової співпраці для зміцнення своїх позицій в регіоні. Обидві країни взаємодіють на міжнародних форумах та дипломатичних рівнях для вирішення спільних питань та впливу на міжнародні процеси. Заходи спрямовані на поглиблення економічної співпраці та обміну інноваціями для сприяння економічному зростанню обох країн.

Сидоренко Аліна Анатоліївна
Науковий керівник – канд. істор. наук, доц. Чернікова І.В.
Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди

СТАНОВЛЕННЯ ДІАЛОГУ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ У 1990-Х. РР.

В історичній ретроспективі, намір українського суспільства та влади вступити до Європейського Союзу (далі – ЄС) з'явився після її виходу з Радянського Союзу. Самоідентифікація України як європейської держави була задекларована 5 грудня 1991 р. у Зверненні Верховної Ради України «До

парламентів і народів світу» у зв'язку з підтвердженням на референдумі «Акта проголошення незалежності України».

Відносини України з ЄС беруть свій початок майже одразу після проголошення незалежності нашої держави. Діалог між Україною та Європейським Союзом (далі – ЄС) було розпочато у грудні 1991 р., коли Міністр закордонних справ Нідерландів у своєму листі від імені Співтовариств офіційно визнав незалежність України.

Відзначимо, що курс на європейську інтеграцію є свідомим вибором України, її громадян та влади. Мета України щодо співробітництва з ЄС й отримання у перспективі членства в ЄС, здобула законодавче закріплення в постанові Верховної Ради України «Про основні напрями зовнішньої політики України» від 2 липня 1993 р. В ній зазначалося, що «перспективною метою української зовнішньої політики є членство України в Європейських Співтовариствах».

Правовою основою співробітництва України з ЄС на наступні 10 років стала Угода про партнерство та співробітництво (далі – УПС), що була підписана 16 червня 1994 р. і набула чинності 1 березня 1998 р. після її ратифікації 15 державами-членами ЄС. УПС започаткувала політичне, торгівельно-економічне та гуманітарне співробітництво України з ЄС. Чітко визначалися 7 пріоритетів співпраці: торгівля та інвестиції; енергетика; юстиція та внутрішні справи, наближення законодавства України до законодавства Євросоюзу; транспортна сфера; охорона навколишнього середовища; міжкордонне співробітництво; співпраця у сфері науки, технологій та космосу.

Після підписання УПС важливий партнерський діалог між Україною та ЄС розвивався щорічно на засіданнях саміту «Україна – ЄС». Україна була першою серед пострадянських держав, які підписали УПС з ЄС.

У 1998 р. була розроблена Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу, в якій зазначалося, що необхідно зосередитися на забезпеченні входження держави до європейського політичного, інформаційного, економічного і правового простору. Крім цього, наголошувалося, що отримання статусу асоційованого члена ЄС є головним зовнішньополітичним пріоритетом України і повинно співвідноситися в часі з набуттям повноправного членства в ЄС державами-кандидатами, які мають спільний кордон з Україною.

Були визначені основні напрями інтеграційного процесу: адаптація законодавства України до законодавства ЄС, забезпечення прав людини, економічний розвиток держави у рамках, що сприятиме поступовому зростанню добробуту громадян, приведенню його до рівня держав-членів ЄС; економічна інтеграція та розвиток торгівельних відносин між Україною та ЄС.

Важливим кроком у поглибленні діалогу між Україною та ЄС стала Спільна стратегія ЄС щодо України, затверджена 11 грудня 1999 р. під час саміту Європейської Ради у Гельсінкі. У документі були викладені шляхи подальшої поглибленої співпраці. Наголошувалося на розвитку стабільної, відкритої, плюралістичної та правової демократії в Україні; укріпленні

функціонуючої ринкової економіки; співпраці з Україною у сфері збереження стабільності та безпеки в Європі й усьому світі; розширенні економічного, політичного та культурного співробітництва. При цьому не називалися конкретні терміни впровадження Спільної Стратегії, ЄС надавав загальні формулювання щодо можливої співпраці.

Відповідно до Спільної Стратегії була розроблена Програма інтеграції України до ЄС, яка складалася зі 140 розділів та була головним інструментом підготовки нашої держави до інтеграції в Євросоюз. Цей документ було затверджено Президентом України 14 вересня 2000 р. Визначалися всі можливі напрями співробітництва України з ЄС – політичний, соціальний, фінансовий, економічний, торгівельний, науковий, освітній, культурний. Це перший документ такого змісту в Україні, який охоплював практично всі сфери суспільно-політичного життя України та мав план приведення їх у відповідність до європейських стандартів.

На жаль, програма інтеграції України у ЄС довгий час реалізовувалася не у повному обсязі, за причиною браку коштів. Але слід відзначити поступові позитивні зміни в інтеграційному процесі України: закріплення курсу на інтеграцію, створення урядового комітету з питань економічної політики та європейської інтеграції, трансформування Міністерства економіки в Міністерство економіки і з питань європейської інтеграції, введення посади Державного секретаря з питань європейської інтеграції в Міністерстві закордонних справ, заснування Управління з питань європейської інтеграції в Секретаріаті Кабінету Міністрів.

Отже, початок діалогу між Україною та ЄС мав повільні темпи розвитку, які поступово посилювалися та набирали нових важливих обертів. За 10 років ведення діалогу відбулися значні зрушення у питанні євроінтеграції України, що закріплювалися на законодавчому рівні. Саме євроінтеграційні кроки України у 1990-х рр. заклали значний фундамент для подальших позитивних зрушень у цьому процесі.

Синякова Дар'я Павлівна
Науковий керівник – канд. істор. наук, проф. Воронянський О.В.
Державний біотехнологічний університет

СУВЕРЕНІТЕТ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Суверенітет — верховенство влади на своїй території і незалежність у міжнародних відносинах. Верховенство влади означає дію в межах її території тільки однієї публічної влади, яка визначає повноваження усіх державних органів і посадових осіб, а також підлеглість цій владі всього населення території. Незалежність у міжнародних відносинах — це її непідпорядкованість будь-якій зовнішній владі, владі інших держав.

Відрізняють дві сторони суверенітету: